

Raadsvergadering 13 december 2016
Agendapunt 4
SEC 16/004

Vaststellen herindelingsontwerp 'nieuwe gemeente Haarlemmermeer' en beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 390 duizend.

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

Op 28 juni 2016 te Halfweg en op 6 juli 2016 te Hoofddorp hebben de gemeenteraden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer besloten een traject in te gaan waardoor beide gemeenten worden samengevoegd tot één nieuwe gemeente per 1 januari 2019. Verder hebben beide gemeenteraden op 6 oktober 2016 een bestuurlijk convenant vastgesteld en ondertekend. Dit convenant behelst de uitgangspunten voor de realisatie van de samenvoeging. Onderdeel hiervan is het vervaardigen van een herindelingsontwerp op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi).

Inmiddels hebben de colleges B&W van beide gemeenten, in hun rol als werkgever, een gezamenlijk convenant 'personeel' vastgesteld. Dit convenant is mede basis voor de medezeggenschap welke per 13 december 2016 daadwerkelijk gaat plaatsvinden.

Voorgesteld besluit

- 1 Vaststellen herindelingsontwerp 'nieuwe gemeente Haarlemmermeer' tot samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer.
- 2 Beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 390 duizend.
- 3 Dekken van het onder 2 genoemd bedrag uit de algemene reserve.
- 4 Storten in de algemene reserve een bedrag van € 390 duizend na ontvangst van het voorschot 2018 rijksbijdrage 'maatstaf herindeling gemeentefonds'.

Toelichting

Herindelingsontwerp

De twee gemeenteraden stellen gelijktijdig het herindelingsontwerp vast. Het ontwerp bevat de toelichting op én onderbouwing van het vormen van een robuuste gemeente die bestuurlijk, organisatorisch en financieel in staat is de eigen opgaven te realiseren. Dit geldt tevens voor bovenlokale opgaven in een regionale setting.

Uitgangspunten

Het herindelingsontwerp gaat uit van het volgende:

- de samenvoeging is gerealiseerd per 1 januari 2019
- het betreft een samenvoeging van beide gemeenten; dit betekent dat de beide gemeenten worden opgeheven én samen een nieuwe gemeente gaan vormen
- de naam van de nieuw te vormen gemeente wordt Haarlemmermeer;
- de kosten van de samenvoeging blijven binnen de rijksbijdrage berekend op basis van de maatstaf herindeling gemeentefonds; deze bijdrage is naar huidig inzicht geraamd op € 4,6 miljoen; de maximering van het budget vereist het maken van keuzes, het stellen van prioriteiten én het toepassen van maatwerk
- beide gemeenten worden ongedeelde samengevoegd; de complete buitengrens van de nieuw te vormen gemeente stemt daarom overeen met de huidige begrenzing met de buurgemeenten.

In het herindelingsontwerp staan de belangrijkste kenmerken van beide gemeenten evenals de voorgeschiedenis en onderbouwing van de samenvoeging.

In deze context is er aandacht voor:

- landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals de landelijke lijn van schaalvergroting en het toenemende aantal gemeentelijke opgaven met een regionaal karakter
- de aanleiding voor het besluit van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude te koersen op een ongedeelde samenvoeging met een andere gemeente en de aansluiting van de gemeente Haarlemmermeer op dit proces
- de keuze voor elkaar van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer, omdat zij het beste bij elkaar horen gelet op de kernwaarden van beide gemeenten én de belangen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.

Het ontwerp schetst ook het toekomstperspectief en de ambities van de nieuwe gemeente. De inhoudelijke afspraken uit het bestuurlijke convenant van 6 oktober 2016 staan daarin centraal. Ook wordt ingegaan op financiële aspecten als lokale lastendruk en financiële positie van de nieuwe gemeente evenals de wijze waarop met personeel en organisatie wordt omgegaan. Laatstgenoemde aspecten worden hierna afzonderlijk toegelicht.

Beleidskader

Een gemeentelijke herindeling wordt door de Provincie Noord-Holland en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beoordeeld.

Het Provinciaal beleidskader 2013 – Bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland stelt dat na een zorgvuldig proces logische bestuurlijke eenheden ontstaan die een sterke samenhang hebben, bijdragen aan een goed regionaal evenwicht en waarin een adequate politieke regie vanuit de gemeenteraad mogelijk is.

De criteria in het Rijksbeleidskader gemeentelijke herindeling zijn:

- het lokale, maatschappelijke en regionale draagvlak
- de interne samenhang en dorps- en kernenbeleid
- bestuurskracht en duurzaamheid/zelfstandigheid
- evenwichtige regionale verhoudingen.

Toetsing aan genoemde beleidskaders leidt wat ons betreft tot de conclusie dat in ruime mate wordt voldaan aan Rijks- en Provinciecriteria. Er is breed bestuurlijk én

maatschappelijk draagvlak voor een krachtige, robuuste gemeente die van betekenis is voor haar inwoners, ondernemers en fysieke leefomgeving, én voor de regio.

Convenant Personeel

De colleges B&W hebben ervoor gekozen dat in de aanloop naar de samenvoeging een gezamenlijke werkorganisatie wordt gevormd, waarbij alle medewerkers van Haarlemmerliede en Spaarnwoude al per 1 januari 2018 in dienst komen van de gemeente Haarlemmermeer. Gedurende het jaar 2018 wordt ervoor zorggedragen dat advisering / ondersteuning van de colleges B&W én de raden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer wordt geborgd.

Voor de overgang van de medewerkers van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude naar de gemeente Haarlemmermeer zijn uitgangspunten geformuleerd en nader uitgewerkt in een Convenant Personeel (zie bijlage 2). In het convenant wordt onder meer afgesproken dat de functie en positie van medewerkers van de gemeente Haarlemmermeer geen dan wel nagenoeg geen wijziging ondergaan als gevolg van de samenvoeging en dat alle medewerkers van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zonder voorbehoud overgaan naar de nieuwe gemeente. Daarnaast worden in het convenant rechtspositionele uitgangspunten nader uitgewerkt die de basis zullen vormen voor het overleg met de Ondernemingsraad en de vakbonden over het Sociaal Plan. Het convenant betreft de intentie van werkgeverszijde en wordt vastgesteld door beide colleges.

Zowel Haarlemmermeer als Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft uitgesproken dat de intentie is dat de gemeentesecretaris en de griffier van Haarlemmermeer na de samenvoeging van de gemeenten de gemeentesecretaris en griffier van de nieuwe gemeente worden. In het convenant is hierover afgesproken dat de gemeentesecretaris en griffier van Haarlemmermeer, indien zij dit ambiëren, door de beide colleges respectievelijk de beide raden voor de overgangperiode als zodanig zullen worden voorgedragen bij Gedeputeerde Staten. Het is vervolgens aan het college en de raad van de nieuwe gemeente om de beoogde secretaris respectievelijk griffier definitief te benoemen. De gemeentesecretaris en griffier van Haarlemmerliede en Spaarnwoude kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken over te gaan in een andere functie in de nieuwe gemeente. In dat geval vallen zij onder het Sociaal Plan en gelden voor hen dezelfde voorschriften als voor de overige ambtenaren.

Per 1 januari 2019 bestaat de formatie van de nieuwe gemeente uit de formatie van Haarlemmermeer plus de formatie van Haarlemmerliede en Spaarnwoude, minus de uitzonderingen die de Wet arhi voorschrijft, dat wil zeggen één gemeentesecretaris en één griffier. Met deze afspraken willen de beide gemeenten de continuïteit van de dienstverlening en bedrijfsvoering borgen.

Harmonisatie beleid en regelgeving

De beide gemeenten kiezen voor harmonisatie van beleid en regelgeving met betrekking tot de inhoudelijke uitgangspunten zoals verwoord in de artikelen 7 tot en met 19 van het bestuurlijk convenant van 6 oktober 2016. Voor het overige zal het beleid van Haarlemmermeer worden gevolgd. Bij reguliere actualisaties voorafgaand aan de herindelingsdatum, zoals de Omgevingswet en het Integraal Veiligheidsbeleid, zal de nieuwe gemeente als referentiepunt worden gehanteerd, waardoor op natuurlijke wijze invulling wordt gegeven aan de harmonisatie van beleid en regelgeving van de beide gemeenten; zo kunnen tevens de harmonisatiekosten worden beperkt. De insteek is te anticiperen op de

samenvoeging door harmonisatie vanaf heden bij reguliere beleidsactualisaties in de komende twee jaar.

Beide gemeenteraden worden in dit proces tot de samenvoegingsdatum maximaal betrokken. Per gescheiden brief is hierover nadere informatie verschaft. De ambtelijke werkstructuur voor de beleidsharmonisatie wordt na de vaststelling van het herindelingsontwerp ingericht. De gemeenteraad van de nieuwe gemeente kan, voor zover daartoe bevoegd, dit geactualiseerde beleid en deze geactualiseerde regelgeving in haar eerste vergadering van toepassing verklaren voor de nieuwe gemeente.

De fasering van beleidsharmonisatie is als volgt:

- 1 de inhoudelijke uitgangspunten uit het convenant moeten worden geïncorporeerd in de daartoe geëigende delen van het beleid van de nieuwe gemeente;
- 2 bij de reguliere beleidsactualisatie van Haarlemmermeers beleid, wordt vanaf 2017 de nieuwe gemeente als uitgangspunt genomen, en wordt het beleid hierop geschreven;
- 3 voor het beleid dat tot en met 31 december 2018 niet wordt geactualiseerd en waarop de inhoudelijke uitgangspunten van het beleid niet toezien, geldt dat het Haarlemmermeers beleid wordt overgenomen.

Planning

De planning voor de verdere stappen richting de samenvoeging dient nog vormgegeven te worden. Op basis van deze planning zal een definitieve kostenbegroting worden opgesteld. Uit oogpunt van kostenbesparing worden samenvoegingswerkzaamheden naar voren gehaald; hiermee worden de kosten weliswaar eerder gemaakt dan dat de herindelingsuitkering wordt ontvangen maar is een budgettair neutrale operatie mogelijk.

De werkzaamheden die nu in eerste instantie en zo spoedig mogelijk worden opgepakt, zijn:

- communicatie met de inwoners en ondernemers van de beide gemeenten over de samenvoeging en consequenties daarvan;
- inventarisatie van beleid en regelgeving, op basis waarvan een plan voor harmonisatie daarvan kan worden opgesteld;
- ICT, voor verdere invulling van de taken, zoals beschreven in het zorgvuldigheidsonderzoek ICT, dat als bijlage bij de stukken van 6 oktober was bijgevoegd;
- samenvoegen van de ambtelijke organisaties, sociaal statuut, communicatie, voorgenomen plaatsing.

Financiële aspecten

Het gevraagde krediet van € 390 duizend voor te maken frictiekosten in 2017 wordt in eerste instantie gedekt uit de algemene reserve. In 2018 ontvangen beide gemeenten een voorschot van € 440 duizend op de rijksbijdrage. Dit wordt dan weer in de algemene reserve gestort. De resterende rijksbijdrage wordt betaald aan de nieuwe gemeente. Het budgetbeheer wordt in gezamenlijkheid opgepakt via de gezamenlijke werkgroep financiën én de projectgroep samenvoeging. Hierbij zij vermeldt dat de saldi van de door beide gemeenteraden vastgestelde begrotingen 2017 als weergegeven in tabel 2.2 van het herindelingsontwerp het uitgangspunt zijn voor actieve informatievoorziening naar elkaar over de financiële ontwikkelingen in beide gemeenten.

Omschrijving	Rekening	H&S	HLMR	Totaal
Geraamde herindelingsuitkering 2018	2018	€ 440.000	€ 440.000	€ 880.000
Op 6 okt. 2016 toegekend door de raden	2016	€ 50.000	€ 50.000	€ 100.000
Nog beschikbaar per gemeente	2017	€ 390.000	€ 390.000	€ 780.000

Op basis van de planning voor de volgende fase zal een aanvullend krediet gevraagd worden.

In het onderhavige voorstel is geen specificatie van te maken kosten ten behoeve van de samenvoeging opgenomen. Zoals in de zorgvuldigheidsonderzoeken staat benoemd zijn diverse kosten nog onbekend. Voor een raming van kosten zijn geen referenties beschikbaar van gemeenten die een vergelijkbare samenvoeging zijn aangegaan, omdat deze samenvoeging uniek is door de gemaakte maatwerkafspraken gericht op een samenvoeging die binnen de herindelingsuitkering gedekt kan worden. Gaandeweg de herindeling zal bij de reguliere planning- en control cyclus verantwoording worden afgelegd over de gemaakte kosten. Deze frictiekosten bestaan onder andere uit:

- projectkosten;
- harmonisatie van beleid;
- uittredingskosten gemeenschappelijke regelingen;
- afboeken van buiten gebruik gestelde systemen en activa;
- wachtgeld van het bestuur.

Juridische aspecten

Een gemeentelijke herindeling vindt plaats conform de Wet algemene regels herindeling (Arhi). De eerste formele stap volgens de Wet Arhi is de vaststelling van dit herindelingsontwerp. Dit herindelingsontwerp moet door beide gemeenteraden worden vastgesteld. Na ontvangst van de zienswijzen stellen de beide gemeenteraden het herindelingsadvies vast, de volgende formele stap volgens de Wet Arhi.

Communicatieve aspecten

De twee gemeenten communiceren zoveel mogelijk gezamenlijk over de wettelijke herindeling met als motto 'Natuurlijk verbonden'. Doel van de communicatie is om inwoners en ondernemers en andere belangstellenden te informeren over het wettelijk herindelingstraject en de mogelijkheid zienswijzen in te dienen de praktische consequenties van de wettelijke herindeling voor hen (harmonisatie van beleid, gezamenlijke gemeenteraadsverkiezingen et cetera).

Doel is ook het verkrijgen en behouden van draagvlak en inwoners en ondernemers te laten kennismaken met de voor hen nieuwe gebieden, kernen, voorzieningen en nieuwe bureaus.

De boodschap is: vanaf 2019 is er één nieuwe gemeente met 31 kernen. Dankzij de samenvoeging kunnen voor de inwoners en ondernemers van het huidige Haarlemmerliede en Spaarnwoude de voorzieningen op peil blijven en versterkt de nieuwe gemeente haar strategische positie in de regio. Er ontstaat een bestuurskrachtige nieuwe gemeente. De gemeenteraadsverkiezingen voor de nieuwe gemeente zullen plaatsvinden in november 2018.

Voor de communicatie naar inwoners, ondernemers, raadsleden, medewerkers en overige belangstellenden wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande communicatiekanalen van de twee gemeenten. Daarnaast verschijnt een aantal keren per jaar een informatiekrant die huis-aan-huis wordt verspreid in beide gemeenten. Alle informatie over de samenvoeging is terug te vinden op www.haarlemmerliede-haarlemmermeer.nl. In november 2016 zijn inloopbijeenkomsten georganiseerd voor inwoners en ondernemers om over de samenvoeging in gesprek te gaan met bestuurders. Vanaf het vaststellen van het herindelingsontwerp zullen beide gemeenten gezamenlijk de participatie en communicatie organiseren. Er zullen excursies en rondritten worden georganiseerd om inwoners, ondernemers en organisaties kennis te laten maken met de voor hen nieuwe gemeente.

Hoewel de nieuwe gemeente een bekende naam houdt, Haarlemmermeer, heeft de samengevoegde gemeente wél een nieuwe identiteit. Daar hoort een nieuwe huisstijl bij, inclusief logo en gemeentewapen en deze zullen ontwikkeld worden voor januari 2019. De Klankbordgroep Fusie Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer, waarin beide raden zijn vertegenwoordigd, wordt daarbij nadrukkelijk betrokken.

Vervolgfase

Het wettelijke traject ziet er als volgt uit. Het herindelingsontwerp wordt na vaststelling gedurende acht weken ter inzage gelegd. Inwoners, ondernemers, dorpsraden, buurgemeenten en andere belanghebbenden kunnen een zienswijze indienen. Na verwerking van de ingediende zienswijzen stellen de beide gemeenteraden het herindelingsadvies vast. Dit advies wordt vervolgens naar Gedeputeerde Staten van Noord-Holland gezonden. Gedeputeerde Staten sturen het herindelingsadvies met hun zienswijze door naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De minister beslist binnen vier maanden na ontvangst van het advies of hij een wetsvoorstel voorlegt aan de ministerraad. Daarna start het formele wetgevingstraject. Dat traject duurt ongeveer anderhalf jaar. Voorafgaand aan de herindelingsdatum van 1 januari 2019 vinden in november 2018 verkiezingen plaats voor de gemeenteraad van de nieuwe gemeente.

In vervolg op dit herindelingsontwerp gaan de beide colleges verder met de voorbereidingen van de samenvoeging. De werkgroep Harmonisatie wordt na de vaststelling van het herindelingsontwerp ingesteld. De werkgroep gaat in het eerste kwartaal van 2017 beleid en regelgeving van beide gemeenten inventariseren. De raden zullen maximaal betrokken worden bij de harmonisatie van beleid en regelgeving. In een brief die de raden ontvangen voorafgaand aan de behandeling van dit raadsvoorstel zal nader worden ingegaan op de beleidsharmonisatie. Een nadere uitwerking van dit proces volgt in deze separate brief. De raad zal over overige relevante ontwikkelingen afzonderlijk worden geïnformeerd.

Voorstel

1. Vaststellen herindelingsontwerp 'nieuwe gemeente Haarlemmermeer' tot samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer.
2. Beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 390 duizend.
3. Dekken van het onder 2 genoemd bedrag uit de algemene reserve.
4. Storten in de algemene reserve een bedrag van € 390 duizend na ontvangst van het voorschot 2018 rijksbijdrage 'maatstaf herindeling gemeentefonds'.

Halfweg, 13 december 2016
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris

Bijlagen:

1. (vast te stellen) Herindelingsontwerp nieuwe gemeente Haarlemmermeer tot samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer
2. (ter kennisneming) Convenant personeel betreffende samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede & Spaarnwoude en Haarlemmermeer

SEC 16/004

Vaststellen herindelingsontwerp 'nieuwe gemeente Haarlemmermeer' en beschikbaar stellen krediet ten bedrage van € 390 duizend

De raad van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 december 2016

Besluit:

1. Vast te stellen het herindelingsontwerp 'nieuwe gemeente Haarlemmermeer' tot samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Haarlemmermeer.
2. Beschikbaar te stellen een krediet ten bedrage van € 390 duizend.
3. Het onder 2 genoemd bedrag te dekken uit de algemene reserve.
4. Na ontvangst van het voorschot 2018 rijksbijdrage 'maatstaf herindeling gemeentefonds' een bedrag van € 390 duizend te storten in de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 13 december 2016

De griffier,

De voorzitter,

N.S. Voogd

P.J. Heiliegers